

Vrijdag 11 januari 1918 – ochtendeditie

Geen berichten over België.

Vrijdag 11 januari 1918 – avondeditie

Berlijn, 11 januari. Officieel. Legergroep kroonprins Rupprecht en Duitse kroonprins: Pogingen, die de vijand gisterochtend in het werk heeft gesteld om na vuurvoorbereiding ten zuidoosten van Ieper onze schansen binnen te dringen, zijn mislukt. De gehele dag zijn gisteren forse vuurgevechten geleverd aan het front in Vlaanderen.

Londen, 11 januari. Balfour, de minister van buitenlandse zaken, heeft heden te Edinburgh een redevoering over het oorlogsdoel gehouden.

De tekst van hetgeen hij over België zegde, luidt als volgt: Ik wens over België één ding te zeggen, omdat ik meen, dat het buitengewoon tekenend is voor de Duitse methode en de Duitse moraal. Een ander volk is met het Duitse samengebracht om over mogelijke vredesvoorwaarden te spreken. Wat is een van de vredesvoorwaarden, waarover zij spraken, en die de Duitsers tot dusver zonder aarzeling en volstrekt hebben afgewezen? Het is het denkbeeld, dat de Duitsers iets zouden doen, om het land te herstellen, dat zij tegen alle internationale moraal in volkomen verwoest hebben. Stel je eens voor wat Duitsland België aangedaan heeft en hoe het zich voorstelt België te verlaten, als het dit na de oorlog verlaat. Zoals ge weet, is er een hele school van staatslieden in Duitsland, die zeggen, dat het een misdadige dwaasheid zou zijn, om België prijs te geven. Von Tirpitz, die tot kort geleden een van de vertrouwde ministers van de keizer, het hoofd van de Duitse admiraliteit was, de uitvinder van de duikbootoorlog, een man van

gezag, die een groot gedeelte van de openbare mening in Duitsland vertegenwoordigt, heeft, als ik me juist herinner, verklaard, dat het noodlottig voor Duitsland zou zijn, om Antwerpen en de kust van België aan de Noordzee prijs te geven en ik geloof zelfs, dat hij in een van zijn meest buitensporige ogenblikken te verstaan heeft gegeven, dat, als Duitsland uit deze oorlog kreeg alles wat het moest krijgen, het niet alleen Oostende en Zeebrugge, maar ook Calais en Boulogne moest hebben. Dat is natuurlijk de opvatting van de uiterste Duitse scholen, die niet noodzakelijk zwak behoeft te zijn, omdat ze tot de uiterste richting behoort. Maar als men dat terzijde stelt en kijkt naar verstandige elementen onder het Duitse volk, die erkennen, dat men België misschien terug zal moeten geven, dan wordt men gewaar, dat zelfs die redelijke en gematigde mannen het volstrekte beginsel verdedigen, dat men van Duitsland niet mag verlangen tot herstel van België in de toestand, waarin Duitsland het gevonden heeft. Wat nu is de toestand, waarin Duitsland België zou achterlaten? België is een klein, dicht bevolkt, industrieel land. Zijn bewoners hangen voor een zeer groot deel af van de fabrieken, de machines, langzaam en tot bloei opgebouwde industrieën, die de bewondering van alle andere nijverheidslanden in de wereld gaande hebben gemaakt. Duitsland heeft België van alle grondstoffen en alle machines ontdaan, naakt uitgekled. Mijnen zijn alleen in het belang van Duitsland aan de gang gehouden. En als de Duitse troepen morgen België zouden verlaten, zouden zij een bevolking, die gebrek lijdt, achterlaten. En toch achten de Duitsers het blijkbaar in strijd met de Duitse eer om iets te doen tot herstel van het bittere onrecht, dat ze het land moedwillig en op de meest gewetenloze wijze hebben aangedaan. Het zijn dus geen ongerechtigheden, die inderhaast gepleegd zijn door troosteloze soldaten. Het zijn met voorbedachte rade geslagen wonden, toegevoegd aan een onschuldige natie, die geen kwaad deed. België heeft Duitsland niets gedaan. Duitsland had volgens traktaat en eerder verplichtingen jegens België. Zijn

verplichtingen zijn erkend door zijn eigen hoogste ambtenaren en toch zijn al die verplichtingen, gelijk wij allen maar al te goed weten, opzij geschoven en in de wind verstrooid. Men komt met een verontschuldiging aan, de verontschuldiging van de militaire noodzaak, een holle, vage, ijdele verontschuldiging. Maar laten wij haar een ogenblik laten gelden, alleen ten dienste van ons betoog. Zou niet iedere natie, die in staat was tot een sprankje edelmoedigheid, die zeer bewust was dat internationale verplichtingen enig gewicht in de schaal legden, die besepte, dat het alle eerverbintenissen verbroken had, zou zulke natie niet zeggen: we hebben het moeten doen, we konden niet anders, maar nu de onmiddellijke overheersende noodzakelijkheid niet meer aanwezig is, zullen wij natuurlijk alles doen wat we kunnen, om de schade en het ongeluk goed te maken, dat we hebben aangericht in strijd met de letter van onze verplichtingen en waarvan wij erkennen, dat het een groot onrecht was jegens een onschuldige en onschadelijke buurman.

De Duitsers – zo vervolgde Balfour – hebben blijkbaar een andere opvatting van eer, een heel andere maatstaf voor edelmoedige verplichting en daarom heeft Duitsland ten overstaan van de hele wereld verklaard, dat het aan zijn waardigheid ernstige afbreuk zou doen, indien men er van verlangde, dat het iets deed tot herstel van de vrede en moedwillige schanddaden, die nu drie jaar lang onophoudelijk en meedogenloos tegen het ongelukkige volk gepleegd heeft. Dat is een gezichtspunt, waarmee, naar ik geloof, door de beoordelaars van Duitsland geen voldoende rekening is gehouden, tenzij (wat mogelijk het geval is) die beoordelaars al lang geleden tot de slotsom zijn gekomen, dat een beroep op de hogere moraliteit of de edeler gevoelens, die andere takken van het menselijk ras mogen bezielen, volkomen verspeeld zou zijn aan de mannen, die van realpolitik hun studie maken.

Onze correspondent te Havre meldt: de heer Brand Whitlock, gezant der Verenigde Staten bij de Belgische regering, zal in Amerika zijn memoires uitgeven over zijn verblijf te Brussel tijdens de bezetting, van augustus 1914 tot april 1917, de datum, waarop hij, twee dagen voor de oorlogsverklaring van de Verenigde Staten, België heeft verlaten. Het geschrift zal een requisitoir vormen tegen de Duitse praktijken, die de schrijver allereerst aan zijn land wil doen kennen.

Gemeld wordt, dat aan Maurice Lemonnier, wethouder van Brussel, die zich nog steeds in een cel te Düsseldorf bevindt, bij wijze van verzachting is toegestaan om met de burgemeester van Bosvoorde, eveneens gevangen, in verbinding te treden. De gezondheidstoestand van Lemonnier is hachelijk.